

درس دوازدهم

- کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی اول و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیومیت انگلستان شکل گرفت.
- در سال ۱۳۵۴ش ایران و عراق برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود، قراردادی را با میانجی گری دولت الجزایر امضا کردند.
- مهم‌ترین انگیزه صدام برای هجوم نظامی به ایران و هدف‌های او از این هجوم:
 - ۱- حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران
 - ۲- تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها
 - ۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه
- نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی از نخستین ساعت‌های شروع جنگ وارد عمل شد و ضربه مُهلکی به رژیم صدام وارد آورد.
- در جبهه زمینی نیز رزمندگان ارتش، سپاه پاسداران و ژاندارمی به همراه مردم شهرها و روستاهای مرزی، عشاير و نیروهای ستاد جنگ‌های نامنظم، که شهید مصطفی چمران آنها را فرماندهی می‌کرد، با دشمن مقابله کردند و پیشروی نیروهای عراقی را متوقف و یا کند کردند.
- نیروی دریایی ارتش نیز در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کرد.
- امام خمینی به عنوان فرمانده کل قوا، ابتدا فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند؛ به این ترتیب، نیروهای ارتشی، سپاهی و بسیجی در عملیاتی برق‌آسا، آبادان را از محاصره نیروهای صدام نجات دادند.
- رزمندگان ایران سپس در چندین عملیات که مهم‌ترین آنها فتح المبین و بیت المقدس بودند، صدها کیلومترمربع از خاک ایران را اشغال ارتش بعضی آزاد کردند.
- در عملیات بیت المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱)، خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن آزاد شد. رهایی خرمشهر علاوه بر تقویت وحدت ملی در داخل کشور، ابتکار عمل را در جنگ به ایران داد.
- مهم‌ترین جنایت‌های جنگی حکومت بعضی عراق:
 - ۱- بمباران شیمیایی شهر سردشت در استان کردستان
 - ۲- روستای زرده از توابع شهرستان دلاهو در استان کرمانشاه
 - ۳- شهر حلبچه در کردستان عراق
- تدابیر رهبری امام خمینی در دفاع مقدس:
 - ۱- اهتمام بر تقویت بنیه دفاعی
 - ۲- حمایت از بالادرن کیفیت و کمیت امکانات و تجهیزات نظامی و تأمین بودجه‌های جنگ
 - ۳- ایجاد تحول در روح و روان جوانان ایرانی